אמר רבה מ"ט דרב משום דלא מסיים אתריה ואיכא דאמרי אמר רבה מ"ט דרב משום דקסבר *כל שאינו בזה אחר זה אפילו בבת אחת אינו מאי בינייהו? איכא בינייהו דאמר "ליקנו לי בארבע אמות מגו שמונה" מאן דאמר משום דלא מסיים אתריה הא לא מסיים אתריה ומאן דאמר משום כל שאינו בזה אחר זה אפילו בבת אחת אינו האי כארבע אמות דמי דהבא "ארבע אמות" קאמר. גופא *אמר רבה כל דבר שאינו בזה אחר זה אפילו בבת אחת אינו איתיביה אביי לרבה *המרבה במעשרות פירותיו מתוקנין ומעשרותיו מקולקלין אמאי לימא כל שאינו בזה אחר זה אפילו בבת אחת אינו? שאני מעשר דאיתיה לחצאין דאי אמר "תקדוש פלגא דחיטתא" קדשה והרי מעשר בהמה דליתיה לחצאין (א) *ואמר (*רבה) יצאו שנים בעשירי וקראן עשירי, עשירי ואחד עשר מעורבין זה בזה? שאני מעשר בהמה דאיתיה בזה אחר זה בטעות *דתנן קרא לתשיעי "עשירי" ולעשירי "תשיעי" ולאחד עשר "עשירי" שלשתן מקודשין והרי תודה דליתה בטעות וליתה בזה אחר זה *ואיתמר תודה שנשחטה על שמונים חלות חזקיה אמר קדשו ארבעים מתוך שמונים ר' יוחנן אמר לא קדשו ארבעים מתוך שמונים? הא איתמר עלה אמר ר' (*זירא) הכל מודים היכא דאמר "ליקדשו ארבעים מתוך שמונים" דקדשי "לא יקדשו ארבעים אלא אם כן קדשו שמונים" כולי עלמא לא פליגי דלא קדשו, כי פליגי בסתמא מר סבר לאחריות קא מכוין ועל תנאי אייתינהו

ומ"ם

מאי טעמא דרב. בשלמא לשמואל לישנא קמא מיסתברא מילתיה דמכל מקום קנה שביתה תחת האילן אבל אין אנו יודעין איזו ד' אמות קנה הלכך ידו על התחתונה ומפסיד מארבע' אלפים כשיעור תחתיו של אילן, בא למדוד מכאן מודדין לו מכאן: **משום דלא סיים אתריה.** וכיון דלא סיים לא קני ליה מידי: **כל שאינו בזה אחר זה אפילו בבת אחת אינו.** דכיון דאם סיים ד' לצפוניות אינו יכול לחזור בו לברור ד' דרומיות להיות לו שביתה בהן וכאן כי אמר נמי טולהו כחדא כגון הכא דאמר "שביתתי תחתיו" לא אמרינן ליקנו: **ארבע מינייהו מגו תמני.** להכי נקט מגו תמני דלקמן מוקמינן באילן שיש תחתיו ח' אמות: **המרבה במעשרות.** אחד מחמש או מח': **פירותיו.** שסילק לצד אחר חולין מתוקנין הן אבל המעשרות שנתן ללוי מקולקלין הן שהרי טבל מעורב בהן כשנתן קב השמיני לא חל שם המעשר אלא על הראוי למעשר והשאר טבל הוא "דמעשר" בהדיא אמר רחמנא = שיעור אחד מעשרה ולא דמי לתרומה שניטלת בעין יפה ובעין רעה ובינונית דבתרומה לא כתיב בה שיעור: **אמאי.** פירותיו מתוקנין: **נימא כל שאינו בזה אחר זה.** דאילו הוה מפריש מעשר כהלכתו והדר שקל תו וקרייה עליה שם מעשר על חולין שניתקנו כבר לא חייל עליה שם מעשר והשתא נמי כי אפריש האי טופיינא עם מעשר לא ליחול שם מעשר אפילו על הראוי למעשר כי היכי דאמר גבי שביתה דלא קני ארבע מינייהו מגו תמני כי לא אמר "ארבע" בהדיא: **שאני מעשר.** דלהכי פירותיו מתוקנין דעל כל גרגר וגרגר שבו חל השם עליו לפי חשבון הראוי למעשר כגון הפריש אחד מחמשה קדש כל גרגר חציו אבל גבי שביתה ליכא למימר דשייכא בכל תחתיו של אילן דארבע אמות כהדדי בעינן: **דאי אמר תיקדוש פלגא פלגא דחיטתא קדשה.** והאי כיון דאפריש כפלים וקרא עליה שם מעשר כמאן דאמר תיקדוש כל חיטתא לפלגא: **והרי מעשר בהמה דליתיה לפלגין.** דאי אמר "חצי טלה זה חולין והחצי מעשר" לא אמר כלום ליקדש לפלגין "דכל אשר יעבור תחת השבט העשירי יהיה קדש" אמר רחמנא (יהיה כולו קדוש לשם מעשר) וליתיה נמי בזה אחר זה שאם קרא לעשירי עשירי ולאחד עשר עשירי אינו קדוש וכי קרא לשנים עשירי בבת אחת אמרינן דחד מינייהו מעשר גמור דאמר רבה עשירי ואחד עשר מעורבין זה בזה דחד מינייהו מעשר ולידך הוי אחד עשר שקראו עשירי ואילו הוה ידע ביה כגון שטעה וקרא לעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי קיימא לן דעשירי מעשר ואחד עשר קרב שלמים {ומה בין שלמים למעשר שהשלמים טעונין סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק ונפדין במומן ותמורתן קריבה מה שאין כן במעשר} והשתא דקראן בבת אחת ולא ידע הי עשירי גמור והי אחד עשר שנקרא עשירי' בעו תרוייהו תנופת חזה ושוק וסמיכה, ולבי אומר דאינו מברך על התנופה ועל הסמיכה דלא ליהוי ברכה לבטלה, ונסכים יביא נסכי קרבן אחד על תנאי ויאמר אם זה שלמים יהיו על זה ואם לאו יהיו על חבירו אלמא מחיל שם מעשר אחד מינייהו שמע מינה אע"ג דלא קדיש אחד עשר אם קרא לעשירי עשירי דהוי עשירי וקרא לאחד עשר עשירי, אפילו הכי כי קראן בבת אחת קדיש חד מינייהו בעשירי: **שאני מעשר בהמה דאיתיה בזה אחר זה בטעות.** כגון אם טעה בעשירי וקראו תשיעי ולאחד עשר עשירי קדוש אחד עשר משום קריאת השם וקרב שלמים דתנן ט' ובפרק בתרא דבכורות ילפינן מקראי, הלכך כי קראן כאחד לא מעכב י"א על העשירי מלחול עליו שם גמור דהא י"א גופיה זימנין דקדוש בקריאת שם מעשר כגון היכא דקרייה לעשירי שלפניו תשיעי והא דרבה בפרק בתרא דבכורות: **והרי תודה.** דלחמי תודה מ' חלות כדאמר במנחות (דף עז:): **דליתה בטעות.** אם הפריש לחמי תודתו וטעה וסבור שלא הפריש וחזר וקרא שם על מ' חלות אחרות לא קדשי דהא טעה ותנן הקדש טעות אינו הקדש במסכת נזיר (דף לא.) וליתה נמי בזה אחר זה שאם הפריש מ' לתודתו ושחט הזבח עליהן וחזר והפריש לה מ' אחרות לא קדשי וכי שחטה על שמונים בבת אחת אמר חזקיה דקדשי מ' מתוך שמונים שחיטת התודה מקדשת הלחם כדתניא במנחות (דף עח:) קרבנו על זבח מלמד שאין הלחם קדוש אלא על הזביחה: **יקדשו ארבעים.** הא מ' קאמר וגבי שביתה נמי הא תמכן דאי אמר "ליקנו לי ארבע מתוך תמני" קני: **לאחריות קא מכוין.** שאם יאבדו או יטמאו הלין יפטור בהלין והוה ליה כאומר "יקדשו ארבעים מתוך שמונים":

ורבי

כל שאינו בזה אחר זה אפילו בבת אחת אינו. ואומר ר"י דלא דמי לתמורת עולה ושלמים אע"ג דליתא בזה אחר זה איתא בבת אחת כדאיתא בכילד מערימין (תמורה כה:) ובפרק שני דזבחים (דף ל.) דהתם אפשר להתקיים שניהן כדאמר התם דתרעה עד שתסתאב ותמכר ויביא בדמי חציה עולה ובדמי חציה שלמים אבל הכא לא קנו כל ח' אמות והי מינייהו מייתית דאי קני הני ד' לא קני הני ד' ובמקדש אשה ובתה אי תפסי קדושין בהא לא תפסי בהא וכן כל הני דמייתי בסמוך ובפרק ב' דקידושין (דף נא.) וכן קיים ליכי ומופר ליכי בנדרים (דף סט.) ועוד פי' ר"י טעם אחר ולא נתיישב לפירושו ההיא דנדרים: **שאני** מעשר דאיתיה לחצאין דאי אמר תיקדוש פלגא פלגא דחיטתא קדשה. כדפירש בקונטרס שהמעשר על כל גרגיר שבו חל השם לפי החשבון הראוי למעשר כגון הפריש אחד מחמשה קדש כל גרגיר חציו אבל גבי שביתה ליכא למימר הכי דהא ארבע אמות כי הדדי בעינן ומיהו קשה הא דפריך והא מעשר בהמה דליתיה לחצאין כי איתיה נמי לחצאין תיקשי ליה אמאי עשירי ואחד עשר מעורבין זה בזה כי מטעם חצאין לא היה ראוי להיות מעשר רק חצי של כל אחד ואחד כמו במעשר דגן כדפירש הקונטרס וי"ל נהי דאיתיה לחצאין הוה קשיא ליה קושיא אחריתי מכל מקום הך פירכא דפריך אמאי שניהן קדושין כל עיקר לא הוה מצי לאקשויי ולר"י נראה לפרש הכי שאני מעשר דאיתיה לחצאין פירוש בזה אחר זה שאם אמר סאה אחת (ב) מהם מעשר כל חצי חטה וחטה ואחר כך אמר גם כן בסאה האחרת חל מעשר בשתיהן במקצת וכיון דאיתא לחצאין בזה אחר זה גם בבת אחת ישנה להיות חל מעשר על סאה אחת והאחרת תהיה טבל: **ואמר** רבה יצאו שנים בעשירי כו'. וא"ת דלמא התם היינו טעמא משום דאי אפשר לנמנם והאחד יצא תחילה ואפילו בלא קריאת שם הוא הקדוש כדאמר בפרק בתרא דבכורות (דף ס:) עשירי מאליו הוא קדוש וי"ל דע"כ סבר רבה דאפשר לנמנם שיצאו שניהם בבת אחת דאי אי אפשר לנמנם והאחד יצא תחילה אם כן הוה ליה למימר עשירי וחולין מעורבין זה בזה דאפילו יצא עשירי בשתיקה ואחר כך יצא אחד עשר וקרא לו עשירי אין אחד עשר קדוש כלל דהא לא נעקר שם עשירי ממנו ועוד י"ל דאפילו סבר אי אפשר לנמנם כיון דאין יכול להכיר איזה יצא קודם לחבירו ונתכוון לקרות שניהם עשירי קדשו תרוייהו ולא דמי לקרא לעשירי עשירי ולאחד עשר עשירי והכא מבתרא פריך דאינו קדוש אלא מחמת דבורו והראשון נראה לי עיקר: **עשירי** ואחד עשר מעורבין זה בזה. הגיה רש"י בפירוש כתב ידו דשניהם ירעו לפי שאין מתן דמיהם שוה שהשלמים טעונין ד' מתנות ומעשר מתנה אחת הלכך ירעו ויחלל (ג) מעות בדמי היפה שבהן ויאמר כל מקום שהם שלמים יהא מחולל על דמים הללו ויאכל שניהם במומן בתורת מעשר:

ומר

נה א מיי' פ"א מהל' מעשר הלכה יד סמג עשין קלה טוש"ע י"ד סי' שלא סעיף עו :

נו ב מיי' פ"ח מהלכות בכורות הלכה ד :

נז ג מיי' שם הלכה ה:

נח ד ה מיי' פי"ב מהל' פסולי המוקדשין הלכה טו :

[קידושין נ: נדרים סט:]

[שם]

קידושין נא: מנחות נד: תוספתא דמאי פ"ח

קידושין שם. בכורות ס:

גם זה שם

קידושין נא. מנחות עח:

[בקידושין ובכורות איתא רבא]

[בקידושין איתא ר"י בן לוי]

הגהות הב"ח

(א) גמ' בהמה דליתיה לחצאין וליתיה בזה אחר זה ואמר רבה יצאו : (ב) תוס' ד"ה שאני וכו' שאם אמר סאה אחת זה כל חצי חטה וחטה יהא מעשר ואח"כ אמר : (ג) ד"ה עשירי וכו' ויחלל במעות :

רש"ל מוחק זה

גליון הש"ס

רש"י ד"ה והרי מעשר בהמה כו' תנופת חזה ושוק וסמיכה. עי' בכסף משנה פ"ג הלכה יג מהל' מעשה הקרבנות :

רבינו חננאל

אמר רבה מ"ט דרב דאמר לא אמר כלום כל עיקר משום דלא מסיים אתריה קסבר כל מאן דלא מסיים אתריה לא קנה שביתה במקום . ומי שלא קנה שביתה במקום ידוע ומסרייב דומה למי שיצא חוץ לתחום מאחר שקדש היום שאין לו אלא ד' אמות בלבד . איכא דאמרי טעמא דרב משום דכל דבר שאינו בזה אחר זה אפילו בבת אחת אינו . פי' כיון שאין לאדם לקנות ד' אמות מקום שביתה אחרי שקנה במקום אחר כך אין לו לקנות שיעור ב' מקומות בבת אחת והוא תחת האילן שיש תחתיו שיעור כמה מקומות כל ד' אמות מקום ולברור אחר כך איזה מקום שירצה . והוא כגון קידושי אשה ובתה כשם שאחר שיקדש אחת מהן אינו יכול לחזור ולקדש האחרת . כך אם יאמר בבת אחת *) (מכם) . ואמרינן מאי איכא בין תרי לישני דרבה איכא בינייהו כגון דאיכא תחתיו דאילן ח' אמות ואמר "שביתתי תחת ד' אמות מהני ח'" למאן דאמר דהא לא מסיים אתריה האי נמי לא מסיים אתריה דלא אמר לא בצפון ולא בדרום . ולמאן דאמר כל שאינו בזה אחר זה כו' כיון דאמר "ליקניין לי ד' אמות מהני ח'" הרי כאילו בזה אחר זה קאמר-דראשון מיהא קני ולא דמי לבת אחת . ומותיב אהא דרבה דאמר כל שאינו בזה אחר זה אפי' בבת אחת אינו [מהא דתניא] המרבה במעשרות פירותיו מתוקנין ומעשרותיו מקולקלין הנה אם הוציא מן הכור מעשר שלו איפה אחת וחזר אח"כ והפריש איפה אחרת השניה חולין הנה המעשר אינו בזה אחר זה ואם הפריש בבת אחת ב' איפות קנה מעשר וישנו בבת אחת מדקתני פירותיו מתוקנין קשיא לרבה . ופריק רבה שאני מעשר הואיל ואיתיה לחצאין דאי אמר תקדוש פלגא דחיטתא קדשה כאלו ישנו בזה אחר זה . פי' אילו אמר חצי כל חטה מאילו ב' איפות מעשר הן קדשו וכיון שאי אפשר לברר איזהו חציו הקדוש נתפס גם חצי האחר . ומשום דמשכחת לה תקדש זה אחר זה . משום הכי מקדשו בבת אחת . ואקשינן והרי מעשר בהמה דליתא לחצאין דנוקמה בזה אחר זה ואיתנהו בבת אחת כדרבא דאמר עשירי ואחד עשר מעורבין זה בזה . ושנינן מעשר בהמה שאני דמשכחת לה בזה אחר זה בטעות דתנן קרא לתשיעי עשירי כו' ואקשינן תוב והרי תודה דליתה בטעות ולא בזה אחר זה ואתמר תודה ששחטה על פ' חלות חזקיה אמר קדשו מ' מתוך פ' ופירק רבא הא אתמר עלה א"ר זירא הכל מודים היכא דא' קדשו מ' מתוך פ' דקדשי כי היכי דאמינא אנא היכא דאמר ליקנו לי ד' אמות מהני ח' דקני ופריק רבא ואוקמה לטע' [דרבה]

אמר

*) [דשניהם מקודשות לי לא אמר כלום] .

רב נסים גאון

תודה שנשחטה על שמונים חלות חזקיה אמר קדשו מתוך שמונים כי לחם התודה ארבעים חלות ואיתא בתורת כהנים נמצא לחמה של תודה ארבעים חלות נוטל מהן ד' וניתן לכהן ובמס' מנחות בפרק התודה (דף עח) המצא גם שם פירושו :

תת נושא

כל שאינו בזה אחר זה
אופילו בבת א' אינו

מבנה

△ ג' קושיות על הכלל של רבה
"כל שאינו בזה אחר זה וכו'"

1. מרבה במעשרות.
2. מעשר בהמה
3. לחמי תודה

*מטרת הסוגריים אינו כדי
לדלג אלא כדי להראות
שבגמ' כבר תרצה הקושיא
ומה שבתוך הסוגריים הוי המשך
הסבר ענין התודה

* הערה:
אחרי
סוגריים
אולי (ג ז)
הגא' חוצות

[ענין קנין
שביתה
תחת
האילן